

Előfizetési díj:

Egész évre 8 Kor. Félévre
4 Kor. Negyedévre 2 Kor.
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
18 fill. többszöri hirdetésnél
14 fill.

Nyilt-tér petit sora 24 fill.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertetlen leveleket csak
ismert kezekről fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „Kanisai és novai járási községi és körjegyzők egylete“-nek, valamint a „Légrádi takarékpénztár és önszegélyző szövetkezet“-nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Haladás és hagyomány.

Kissé különösen haugzik ugyan, de ha mélyebben gondolkodunk, be kell látnunk, hogy az emberi szív nemeseledésének, tökéletesedésének, tehát a valódi haladásnak nagy részben a hagyomány állja útját.

Az emberi lélekre ugyanis a fejlődés minden fokozatában a hagyományok gyakorolnak irányító befolyást. Egész nevelési és oktatási rendszerünk is hagyományokon nyugszik. Nevelésünknek és tanításunknak legfőbb tartalmát is hagyományok képezik.

Minden haladás azonban azzal jár, hogy legalább részben szakítanunk kell az eddigi hagyományokkal. Ez természetes. Hisz az egyes eszmék, melyek egyik másik kornak szellemét alkották s annak haladási kereteit tartalommal töltötték meg, lassan-lassan elavulnak; új gondolatok, új eszmék nyomulnak előtérbe. Egyes mozzanatok, mik a maguk korában fényes nyomokkal jelölték meg határukat, a változott korszellem ítélőszéke előtt talán nagyot veszítenek nimbuszukból; halványodnak s végre olyanokká lesznek, amikről egy másik kor már nem is szívesen emlékezik meg.

Mint egy hatalmas socialis törekvés, domborodik ki korunk szelleméből az irány-eszme, hogy a különböző népek, nemzetek közötti viszony e testvéries béke színvonalára emeltessek.

Ennek az eszmének megvalósítására a mozgalom ez időt csak abban kumulál, hogy a nagy embertársadalom egységesítését az anyagi különbségek, aránytalanságok nivellálására keresik a módokat.

Kétségtelen, hogy e mozgalomnak sikere nagyot lendítene az embertársadalom egységesítésén, tehát igen nagy haladást jelentene; de teljes eredményt még nem biztosítana.

Ámde ennek a mozgalomnak is főképpen a hagyomány állja útját minden lépten-nyomon. A konzervativizmus természetünkben van; a már hosszú időn át megszokott renddel és rendszerrel gyökere-

sen szakítani épenséggel nem tudunk; még a részleges reformokba is csak igen nehezen megyünk bele. —

Hosszu századokon át megszoktuk megbolygathatatlan társadalmi rendül tekinteni azokat az aránytalanságokat, melyek a társadalom egységesítésének útjába állanak. Abban nevelkedtünk fel, hogy az emberek között anyagi különbséteknek kell fennállaniok, melyek a természet örök rendjében mintegy isteni szankciót nyertek s melyeknek megbolygatása ennél fogva egyenes lázadás volna az uralkodó örök rend ellen. Úgy tanultuk, úgy örököltük a rezignáló felfogást, hogy a természet rendje szerint gazdagoknak és szegényeknek kell lenniök. Anyira belénk gyökerezett ez a hagyományos felfogás, hogy még az állat-világra is hivatkozunk. Azt mondjuk, hogy ott is csak az a rend uralkodik, hogy az erősebb, élelmesebb kivívja a maga előnyeit és mintegy arisztokratává lesz azok fölött az egyesek fölött, amelyek az ily előnyök megszerzésére szükséges föltételekkel nem rendelkeznek. Nos, hát a hagyományos felfogás ilyen hatalom, hogy szegénykezés nélkül azonosítja a teremtés remekét, az embert, az állatokkal.

Az anyagiak terén mozgó új társadalmi törekvések pedig még úgyszólván érintetlenül hagyják ama feliettebb hagyományokat, melyek már az emberiségnek nem csupán kenyérvágyába, hanem magasabb erkölcsi fogalmainak világába hatoltak be. És mégis már ezekre a dolgokra is azt mondjuk, hogy szerencsétlen forradalmi törekvések; mert szakítani akarnak azzal a szellemmel, mely a mi lelki világunkat egészen más fogalmakkal töltötte meg; szakítani akar a hagyomány szellemével.

Ha tehát ezen a vonalon mintegy lehetetlenné teszi a haladó törekvés békés kibontakozását, — mit várjunk azokkal a mélyebbre gravitáló eszmékkel szemben, melyek az embertársadalom egységesítését a magasabb kultur-fogalmak megváltoztatásával akarnak keresztülvinni. Hogyan fogadna a

hagyományok hatalmában levő emberiség egy olyan apostolt, aki azt hirdetné, hogy az ember-társadalom egységesítése érdekében szakítsunk minden vonalon azokkal az eddigi kegyelettel őrizett hagyományokkal, melyek az embert az embertől elválasztják s azokra feledést borítva, tömörülünk az örök *Egység* a mindenható *Isten* láthatatlan lényének hatalma alatt a megváltói örök eszmék lobogójával? Az ilyen apostolnak máshol, mint az örültek házában, aligha jelölne helyet a hagyományhoz ragaszkodó emberiség.

Azt pedig talán belátja minden tisztán gondolkozó fő; belátják különösen azok, akik az emberiség haladását az örök-béke jegyében akarják biztosítani, hogy az emberiség boldogságát, a jó Istenhez vezető haladást csak az ember-társadalom egységesítésével lehet elérni és biztosítani, de hogy ez az egységesítés a feledéssel elföldelt hagyományok sirján bontakozzék ki (aminthogy másutt nem is bontakozhat ki), az ellen bizonyára véres küdelmekre is készek volnának az emberiség milliói.

Igy vagyunk a mi haladásunkkal!

Hiába találják föl a technika számtalan eszközt arra, hogy az emberiség egyénei egymáshoz a fizikai érintkezés terén közelebb jussanak. Ez nem haladás az emberiség boldogsága felé. A boldogsághoz az a fontos egységesítés kell, amit a Megváltó próféta-lelke az „egy akol, egy pásztora metaforával jelzett 19 századdal ezelőtt s melynek diadala a megváltás nagy gondolatának befejezését jelentené.

Ha útját nem állanak a hagyományok és a hagyományokhoz ragaszkodó emberiség!

Polgármester választás.

Szokatlan nagy érdeklődés mellyel folyt le Csértán Károly alispán elnöklése alatt f. hó 6-án a polgármester választás végett egybehívott képviselőtestületi gyűlés!

A 68 városi képviselő közül — a tisztviselők nem

A „Zalamegye“ tárcája.

A mama naplója.

A „ZALAMEGYE“ számára írta:

Károly Vilmos.

— Menj, gyermekem, az udvari szobában a szekrény felső fiokjában találsz egy zöld plüchbe kötött aranyesatos könyvet, azt hozd ide. Itt ez a kulcs, ezzel kinyithatod a szekrényt.

Es az őszbeborult mama, hátradőlve nagy karoszekében, — egy kulcsot adott át a főnnyező kis leánykának.

— De mama...

— Csak fogadj szót, leányom. — Én elhiszem, hogy fáj neked a történet. A csalódás a te tapasztalatlan, gyöngéd szívcskédet megsebzette. Majd okulni fogsz a magad esetéből is, a másokéból is. Nem mindig érdemi meg az a szerelmünk, a kit szeretni vélünk, vagy valósággal szeretünk.

A mama helyet mutatott gyermekének s aztán szinte szertartásos ünnepélyességgel helyezte két kezét az ölében heverő naplóra.

— A magam okulására írtam, a miket beleírtam. De 30 év óta nem nyitottam fel. Édes gyermekem; bo'dog lesz a te édes anyád, ha te tanulsz abból a történetből, a mit felolvasok neked. Hallgass!

És olvasni kezdett a 186-ik lapon:

„Sándor ma ismét eljött; . . . (az én ideálokat Sándornak hívták, a tiedet Imrének: egyre megy) forró, égető augusztusi nap volt. Uzsonáig a lefüggönyözött, hűvös szobában beszélgettünk, aztán én, a mama, apa, meg Evelin (ez a nevelő volt) és ő elmentünk a zöldbe. A nap lemenőben volt, még éreztük a tikkasztó meleget, de lágy esti szellő lebbentette meg a fák leveleit. Én

Sándorral elől mentem, könnyű szilaj léptekkel, úgy, hogy hamarabb elértük a hegy oldalát.

— Nagyon előre siettünk, — szóltam.

— Igen, még megharagszanak reánk, a miért így egyedül maradtunk.

— Sajnálja?

Nem, de . . .

— Bizony, Evelin velünk jöhetett volna.

Sándor nem felelt, csak zavarral, helyén fészkelődve, ismét mutatott anyámék felé, a kik már egészen közel értek hozzánk.

— Na gyerekek, — szólt anyám jókedvvel, — ti kiphentétek magatokat, menjetek sétálni s adjatok helyet nekünk. Menjen ön is, Evelin.

Nagyon megörültem a rendeletnek s örömmel ugrottam fel helyemből, jobb kezemmel egy szép kis gyalogutrat mutattva: „Arra menjünk! Arra olyan szép.“

Egyszerre örömmel mutattam egy szép tisztás hejyre, honnan a kőkény bokrai integettek felénk:

— Ni kőkény! Menjünk oda, kőkényt szedni.

Evelin durcásan szólt:

— Mit gondol kísasszony! Keresztül törni a sűrűségben, a csalitok között . . .

— Eh, mit bánom én! Jöjjen Sándor!

Sándornak alig volt annyi ideje, hogy válaszoljon, már én futottam arra felé. Evelin hirtelen visszafordult. Nem baj, tudtam, hogy nem lesz bátorsága magamra hagyni. Sándor előbb tétovázott, de később mégis engedett hívásomnak.

Jó magasan voltunk már, nikor visszatekinttem. Nem csalódtam: Evelin ott sétál a gyaloguton, heves, izgatott, gyors léptekkel. Várni fog reánk.

— Szereti maga Sándor a kőkényt?

— Igen.

— Hopp! Ott, nézze! Azon a bokron; látja? Egy pár van ott, szépen egymásra sinulva, elbujva, a levelek között. Segítsen hát, nem érem.

Sándor utána nyult s huzta lefelé a bokrot magához.

— Nem, nem maga. Én hadd szakítsam le.

De nem értem ám; hiába ágaskodtam. Egyszerre, hirtelen, mint a villám (igazán nem volt időm tiltakozni) Sándor átkarolt s magamba emelet, a kőkény kezemben maradt ugyan, de arcomon egy forró csók égését éreztem.

— Mit tett Sándor?

— Szeretem!

Úgy tettem, mintha haragudnám, de valójában, a legboldogabbnak éreztem magamat a világon.

Négy nap telt azóta, hogy Sándort utolszor láttam. Ma ötödnapon végre újra itt volt. — Betegeskedett, nem jöhetett. Ez volt a mentsége és én elhittem neki. Ahelyett, hogy haragudtam volna reá, — a miért hirt sem adott magáról, — részvétet éreztem iránta. Boldog voltam, hogy újra kezét érinthettem s újra a közelében lehettem.

Evelin úgy látszik nagyon is szigorúan fogta fel hivatását, mert azt a minapi csinyt nem akarta megbocsátani.

Hívtuk sétálni s ő gunyos ajkbiggyeszéssel felelt: — Csak mulassanak egyedül. Én úgy is felesleges volnék.

Késő este kedves barátsággal, meleg kézszerítással váltunk el.

Sötét, felleget, zivataros idő volt; a szilaj szélvihar keresztül sivitott az utcákon s meg-megrázta a fák ágait. De ez nem tartott vissza, hogy az ablakon kihajolva utána ne tekintsek Sándornak.

Egyszerre Sándor visszafordult. Ovatos léptekkel közeledett a kert kis kapujához, a zsebéből kulcsot vont elő s félve belépett a kertbe.

Valami ellenállhatatlan vágy vo zott, hogy ki menjek én is. — A sűrű sötétségben megborzongott bennem a vér, szivem hevesen dobogott, de azért volt erős bátorságom, hogy lábujhegyen, lopva menjek tovább, tovább. Ki a folyosóra, a lépcsőkön le az udvarra s a kerítés mellett bujva végig a kertig.

szavaztak — 59 képviselő vett részt a szavaztatban s így csak 9 volt távol.

Elnöklő alispán üdvözlően a városi képviselőket, a gyűlést megnyitja s a polgármester választása céljából első sorban megalakítja a kijelölt választmányt, melynek tagjaivá a maga részéről dr. Czinder István és Fangler Mihály képviselőket kinevezte, míg a közgyűlés Boschán Gyula és Hajik István képviselőket választotta meg.

A kijelölt választmány megalakítása után elnöklő alispán a kijelölt választmány működésének tartamára közgyűlést felfüggesztette.

A kijelölt választmány működését befejezván, elnöklő alispán a felfüggesztett közgyűlést folytatónak megnyitja s előadja, hogy az elhalálozás folytán megüresedett polgármesteri állásra a kitűzött pályázati határidőig ketten jelentkeztek s közülük Várhidy Lajos megyei árvászéki jegyzőt első helyre, Czebe Károly megyei árvászéki pót-ülőköt második helyre jelelte ki a választmány.

Tíz tag írásban titkos szavazást kérvén, elnöklő alispán azt elrendelte s a szavazatszedő küldöttség tagjaivá dr. Szigethy Elemér elnökle alatt Dervarics Lajos és Kovács László tagokból álló bizottságot kinevezte.

A szavazás Böhler Jakab, dr. Kele Antal, Krossetz Gyula és Stefanecz József bizalmi férfiak közreműködése mellett megtörténvén s a szavazás befejeztével a szavazatok összeszámláltván, elnöklő alispán kihirdette a választás eredményét, mely szerint a beadott, érvényes 59 szavazatból Várhidy Lajos kapott 47, Czebe Károly 12 szavazatot s így Várhidy Lajost 37 szavazattöbbséggel Zala-Egerszeg rendezett tanács város megválasztott polgármesterének a közgyűlés lelkes éljenzése között elnöklő kijelentette.

Küldöttség ment a megválasztott polgármesterért, akit a terembe léptekor zajosan megéljenzettek, majd elnöklő alispán üdvözlötte a polgármestert s nagy feladattal járó pályájához kitartást kívánt.

Ezután az új polgármester leteszi a közgyűlés színe előtt a hivatalos esküt, mely után a következő, többször éljenzéssel kísért beszédet intézte a képviselőtestülethez:

Tisztelt Képviselőtestület!

Ezen fontos pillanatban, a melyben a t. képviselőtestület elé lépek, hogy hálás köszönettel adozzam azon kitüntetést bizalomért, a melylyel csekélységemet Zala-Egerszeg r. t. város első tisztviselői állásába emelni méltóztattak, — olyan érzelmek hatása alatt állok mint a milyen érzelmek hatása alatt áll mint azon ifju ember, aki megkéri és elnyeri a szülőktől ideáljának, szerelme tárgyának a kezét.

Nem hivatkozhatom érdemekre. A multban nem volt alkalom és nem állott módomban, hogy Zalaegerszeg r. t. város ügyeinek intézésében részt vehettem — és olyan érdemeket szerezhettem volna, amely érdemek megjutalmazásának tekinthetném most a bizalomnak ezen megnyilatkozását. A jövőben végzendő munkám által kell tehát ezen most előlegezett bizalmat kiérdemelnem s arra érdemeket szereznem. Méltó akarok lenni a bizalomra, méltóképen akarom betölteni ez állást, a melyhez nemcsak régi vágyak, ambitio és szeretet csatol, hanem a melyhez az imént elhangzott esküm is köt.

Itt a t. képviselőtestület színe előtt megesküdtem, hogy a hivatalommal járó kötelességeimet lelkiismeretes pontossággal fogom teljesíteni. Ez esküben benne foglaltatik az én programom, benne található azon irányelv, a melyet hivatalos kötelességeim teljesítése közepett követendő leszek.

Egy polgármester hivatalos kötelessége nem lehet más, mint a város szellemi és anyagi jólétének az előmozdítása s a közérdek megvalósítására alkalmas közigazgatás megteremtése.

A közérdek szem előtt tartása, az igazságosság s a

Tehát nem egyedül van Sándor. Nem értem lopódzott vissza.

A feltés egy pillanat alatt beköltözött szívembe. No most azután már nem féltém többé. Odább kusztam lassan, kaján ördögi érzéssel kezembe s öldöklő, gyótró, kínos gondolatokkal agyamban.

Szívembe nyilatott s majdnem elsédültem, mikor a női hangok az Eveiinét ismertem fel.

Egy vastag fatörzs mellett húzódtam meg, honnan köny igen meghalhattam egy egy hangosan kiejtett szót vagy mondatot.

— Nyomorult kétszínű vagy! — szolt Evelin.

— Téged szeretlek, esküszöm — felelt Sándor.

— Hazudsz, szeretődnek tartasz. Maholnap ugy tekintenek, mintha a házi kisasszony vőlegénye lennél.

— Evelin! Legyen eszed, hiszen csak kell valami ürügy ahhoz, hogy ide járhassak.

Többet nem hallottam, az ég menydörgött, villámolt, fejembe toltult a vér, egyszerre sötét lett körülöttem s szédületesen forgott velem minden, éreztem, hogy összeesem.

Kiábrándultam. Nagyon léha, haszontalan ember volt az én ideálom. Lemondással, keserű mosollyal semmisítettem meg mindent, a mit naiv emléktárgynak tekintettem a táncrendet, a száraz rózsát... arra toporzékolva dühösen rátopostam.

— Nessze, nessze!

— Idáig van a történet, édes gyermekem. Az én első szerelmem története.

A kis leányka, ki elmerengve, elábrándozva hallgatta a 30 év előtti napló-töredéket, — most felállott s szótlanul közeledett kis íróasztalához. Egy piros selyem szalaggal átkötött levelet, egy táncrendet s három száraz virágszálat vett ki onnan.

Beledobta a tűzbe. Hadd égjenek!

függetlenség azok a tényezők, a melyek bátorságot öntenek belém, hogy szembeszállhassak az önző egyéni érdekekkel a közérdek nevében; hogy utáljam és gyűlöljem a korrupciót, az önkényt és erőszakot s következetesen a jog uralmának biztosítására törekedjem s egyforma védelemben és gondoskodásban részesítsem az összes polgárokat, tekintet nélkül arra, hogy szegény-e vagy gazdag, földműves, iparos, ke. eskedő-e, vagy honoratior s hogy milyen vallásfelekezethez tartozik. — Ez ideális törekvés nélkül t. uraim, helyes közigazgatást még elképzelni sem lehet.

Csak hogy aki pontos, szigorú és részrehajlatlan akar lenni, az csakhamar gyűlöletessé válik s elkecsereedett ellenségeket zúdít maga ellen. Egy polgármesternek pedig nagyon sok ellentétes érdekekkel kell megküzdnie.

Egy hajó ez a hely, a melyet most elfoglalom, a mely nagyon ingatag alpon áll, az ellentétes érdekek hullámain.

Ha küzdenie kell e hajónak az ellentétes áramokkal, akkor elfecsérelődik ereje, messze elmarad céljától, rendeltetésétől. — Önöktől függ t. uraim, hogy ez a hely ne ingatag hajó, hanem egy köszikla legyen az ellentétes érdekek tengeterében, a melyet a közérdek nevében jogosan megsértett egyéni érdekek hullámai hasztalan ostromoljanak.

Oda töreksem, hogy intézkedéseim közepett polgártársaim bizalmával és helyesléssel találkozzam, az eddig kihasználatlanul heverő erőket felkutassam, az egymással szemben álló s egymá t lerontani törekvő erőket kiegyeztessem, összehozzam egy közös cél, a város érdekében, felhasználjam; mert csak ez az együtt érzés, ez az összetartás adja meg nekem az erőt, hogy helyemet méltóképen betölthessem. A mig egyetértünk, egymást megbecsüljük s a közös célok elérése és kötelességeink teljesítése egyformán hatja át keblünket, — addig sok szépet, nagyot és jót teremthetünk; de ha a visszavonás, a rut ellenségeskedés íti fel közöttünk tanyáját, akkor elapad erőnk, megbénul karunk és elsorvadunk.

Egy ifju ember áll önök előtt t. uraim, lelkesedéstől duzzadó kebellet, eltelve jóakarattal és törekvéssel, hogy azt a bizalmat, a melynek megválasztásomat köszönhetem, ügybuzgalom, a város ügyeinek helyes vezetésével igyekezem kiérdemelni.

Nem félek e helyet elfoglalni, mert talizmánul magammal hordom a jó lelkiismeretet. A lelkiismeretem pedig megnyugtat, mert irányelvem a becsületes munka s az igazságos ág leend. Érdek, anyagi haszon nem fog vezetni s ugy akarom intézni városunk ügyeit, hogy, ha a sors innen elszólit, becsületes szándékomról még ellenfeleim is meggyőződjenek.

De t. képviselőtestület, hogy ezt megtehessem, egy erőforrásra van szükségem, a melyből erőt merítek a munkára, a mely kintartásra int, ha elbágyadnak izmain; a mely bátorit, ha csüggedek s ez az erőforrás a t. polgártársaim bizalma, becsülete, szeretete.

Ha ezt magaménak mondhatom, akkor fáragságot nem ismerék s hogy ezt kiérdemeljem, arra minden erőmből töreksem.

Az új polgármester közhelyesséssel fogadott beszédet befejezván, elnöklő alispán a tisztújító gyűlést befejezte.

A választás tehát véget ért. A képviselő testület új, fiatal erőt nyert a város ügyeinek vezetésére, aki — mint fenti beszédében is igéri — törekedni fog a képviselőtestület előlegezett bizalmát kiérdemelni. Ehhez megvan a megfelelő tudása, koránál fogva megvan feltétele s nem kételkedni benne, hogy lesz az ezen feltételekhez okvetlenül megkivántató szívós kitartása és törhetlen akarata is. E két tulajdonsággal felvértezve, képes lesz leküzdeni az utjában felmerülő kisebb nagyobb akadályokat s városunk ügyeit diadalra vezetheti. Ez irányu működését a képviselőtestület osztatlan jóakarata fogja kísérni.

S midőn városunk közönsége nevében az új polgármestert: abbeli reményünknek adunk kifejezést, hogy a kisebbség a választásba bele fog nyugodni; mert hisz a többséget is a város iránti legjobb akarat vezérelte a választásnál s a látszólagos széthúzás hullámai mi hamarabb le fognak csendesedni.

Inkább vegyük fel a harcot abban, hogy kiki közülünk minél jobban fáradozzék városunk érdekében! Mert ha mi nem segítünk magunkon, más kevésbé tá mogat bennünket, sőt örömmel nézi üdvözöljü sü) yedésünket.

Az egészség, mint nemzeti eszme.

Boldogult Trefort miniszter, a nemzeti eszme és hazafias tettek nagy embere, a ki oly sokszor elmerült a haza sorjának mérlegelésébe, a vagon és a műveltség mellett első sorban az egészséget proklamálta oly nemzeti eszme gyanánt, a melynek megvalósítása garantiozza az állam fennmaradását.

Valóban az egészség nemcsak egyes ember érdeke, hanem általános nemzeti érdek is s ennélfogva oda kell törekednünk, hogy az olyan egyetemes eszme színvonalára emelkedjék, mint a milyen a vérünk alkotórészévé vált hazafias eszméje.

Az a világtörténelmi esemény, — melynélfogva különféle népek és nemzetek képviselői időnként a szel-rőzsa minden irányából más és más országok fővárosai-ban gyülekezvén, kongresszust ülnek oly célból, hogy az egészségügyet tegyék szakavatott, bölcs tanácskozási tárgyává, — arra utal ugyan bennünket, hogy ugy tekint-sük az egészségügyet, mint oly nemzetközi érdeket, mely-nek megoltalmazásában és ápolásában le kell omlani mindazon választófalaknak, melyeket a vallási, faji, nem-zetiségi, vagy bármily néven nevezett szűkkeblűség ál-ított fel az emberek közé; — ámde azt a magasztos célt, hogy tudniillik a közegészségügy nemzetközi érdek-ké tétessék, csak úgy érhetjük el, ha azt előbb minden egyes

nép és nemzet, minden ország és állam a saját maga nemzeti céljává teszi.

Ez a magyarázat önként következik és indokoltá lesz, ha tekintetbe vesszük azt, hogy a közegészségügyi kongresszusok is azt a célt, mely szemünk előtt lebeg, nevezetesen: hogy az egészségügyi érdekek nemzetközi érdekek legyenek, — ugy válik elérhető, hogy ezt mondják: Mi a közegészségügy rendezésére irányt akarunk adni az államok kormányainak, annak eszméje iránt minel szélesebb körben fel akarjuk ébreszteni az érdeklődést s egyöntetű eljárás végett hatni akarunk a társadalomra.

Az állam azonban ezen tevékenységében a társadalom szövetkezése nélkül igazi eredményekre nem számíthat. Ha a társadalom az iskolák, az egyházak, a sajtó, az irodalom révén közreműködik arra, hogy az egészség érdeke minél szélesebb körben, az egyes családok kebelében is, még ott is, a hol a műveltség hajnalpírja csak most kezd felcsillámlani, — a nemzeti eszme színvonalára felemeltessék, akkor meglesz az eredmény. Mert nyilvánvaló az államalkotó magyar faj azon hivatása, melynélfogva nem erőszak fegyverével igyekszik magába beolvasztani más fajokat és nemzetiséget, hanem kulturájával és azzal a hatalmával, mely a testi épség és egészség állandóságában, szívósságában és produktív képességében rejlik.

Ha — egy francia tudós szerint — ördög alatt a test épségét értjük, akkor elkerülhetetlen szüksége van a magyar fajnak az anyagiasság ezen ördögére.

A mi a halálózást, betegséget, a testi nyomort illeti, mi magyarok még mindig nagyon szomorú állapotban vagyunk.

Miként a termő földünk sokat ígér és keveset ad: úgy vagyunk népszaporodásunkkal is.

Termésink nagy részét tömérdek betegség sokszor még virágjában pusztítja el, újszülötteinknek csaknem fele esik éventeként áldozatul a különféle nyavalyáknak, leginkább azon vidékeken, a hol a magyar faj képezi a a domináló elemet.

A városokban, a magyarosodás ezen kiváló műhelyei-ben is ilyen szomorú átlaggal találkozunk.

Az ujoncozási statisztika s az a körülmény, hogy a negyedik korosztály behívása is szükségessé válik, azt mutatja, hogy népünk testalkatra nézve satnyul, degenerálódik.

How felette igen sok nyomorultjaink, testi és lelki betegeink vannak, arról kórházaink túltömöttsége eléggé tanuskodik.

Hát a tulságig hajszolt tanulás és a felszegrirányba terelt modern civilizáció az értelmi keresetet üző osztá-lyaink kebelében mennyi makacs testi bajnak a kut-forrása!

Szolgáljon ez az államnak és a társadalomnak komoly intésül és figyelmeztetéssül arra, hogy igyezzék oda hatni, miszerint az egészség, ez az államfenntartó erő, minden honpolgárnak a hazafiasággal egyenlő rangu nemzeti eszméjévé legyen.

Leányaink nevelése és a háztartás.

A leányok tudományos képzése terén a legutóbbi időben élénk lendület észlelhető a magasabb célokért való törekvésben és itt majdnem szenvedélyes buzgóság fejlődik ki, mi mellett, mint az már az átmeneti korszakoknál lenni szokott, az előbbi „kevés“ egy túlzott és gyakran rendszertelen „túlsokba“ csap át, mely csak az idők folyamán tisztul meg a rendes mértékben. Itt azonban szükséges, hogy a magasabb rétegekben révedező tekintetünket földi valóságunkra is rátereljük és gondoskodjunk arról, hogy az elvont tudomány és az eszmény-törekvés, az univerzális műveltség le ne szorítsák leányainkat a háziasság józan talejáról és ama realis követelésekről, melyek joggal illetik meg a lányt, ha az egyáltalában tulajdonképeni hivatásához hűtlen nem akar lenni.

Minél inkább kultiválják a nőnevelésben a tudományos kiképzést, annál jobban háttérbe szorulnak a gyakorlati irányok, melyeket a nő tulajdonképeni feladatának tekintettek. A művelt fiatal hölgyek kerülnek a konyhát, éléskamarát, ruhatárt és a gyermekszobát és sem kedvük, sem idejük nincs a háztartás roppant prózai dolgaival törődni, melyektől mindinkább elidegenednek, ugy, hogy végre, eltekintve saját tevékenységüktől, abban a helyzetben sincsenek, hogy a családégnék rendes utasításokat adhassanak, vagy csak azok működését ellenőrizhessék. Ebb n oly haladás van, mely egyáltalában nem mondható örvendetesnek. Utóvégre el lehetünk hölgyeink tudakos-sága nélkül, de sohasem az eddigi *missziójuk* teljesítése nélkül. A családi élet, a háziasság és végül a házaselet teljes felbomlásához vezetne az, ha az asszonyok e misz-sziójukat nem teljesítik, vagy tán már nem is teljesíthe-tik, mert *magasabb célokra* neveltettek.

A művelt nő világban mindenütt ama törekvés érvényesül, hogy a nő hatásköre bővítettessék, nekik újabb és újabb megélhetési forrásokat nyitva s őket a férfiakkal minden tekintetben egyrangúvá téve. Mig e törekvés csak egyes nagyobb szellemi tehetséggel megáldott lányokra szorított, nem lehetett ellene kifogás, de általánosítása a legsajnálattáraméltóbb következményekhez vezet.

Ezek egyike ama sajátosos tümemény, hogy kitartó buzgósággal hajszolnak fel újabb kereseti forrásokat és emellet teljesen szem elől tévesztik ama hatáskört, mely-hez a lányok és asszonyok a természet által vannak utalva és hivatva, érteve e csendes és áldásdús tevékeny-séget a házban, mely a női nemnek oly messzemenő tért nyit a hasznos ismeretek és áldásos munka kifejtéséhez. A háztartás eme tevékenységét csekélynek tartván a művelt szellemre, kerülnek és nem iátják be, hogy éppen ebben fejlődnek ki a nőies-ég legszebb virágai; hogy e téren van hivatva a nő nagyokat alkotni és az emberiség javára komoly kötelességeket teljesíteni s hogy az élet minden más szférájában, a művészetben és tudományban

nyilvános szolgálatban vagy az iskolában a férfit alig közelíthetik meg, de általában a legkritikább esetekben szárnyalhatják túl.

Igy tehát e sorok célja a nőket tulajdonképeni hivatásukhoz, az elhanyagolt háztartáshoz visszatéríteni; ahhoz a térhez, mely sokkal tartalmasabb és tágabb, mint közönségesen véljük. Hányan vesznek maguknak fáradságot a háztartás fogalmáról gondolkodni vagy írni? Hát még olvasni?! Vajmi kevesen!

A tudományos definíció szerint a háztartás a fogyasztás tervszerű rendje az egyes gazdálkodásban. Nemcsak attól függ minden, hogy a kiadások a bevétellel egyenlőben maradjanak, hanem hogy a szükségletek főfajaira az összkidadások lehetőleg helyes mértékű kvótája essék. Ehhez legelső sorban pontos könyvvezetés szükséges, melyet azonban nálunk még valami igen fölölegesnek tartanak. Ezt azonban mindenképp meg kell tanulni és azért ajánljuk a háztartási iskolák fejlesztését és látogatását, sokkal inkább, mint a klasszikus középiskolákat.

Németország több városában tett kísérletek melyek már nemcsak a mi tanterveinkbe is utat találtak, a háztartástannak már a népisiskolákban való tanítása, teljes méltánylást és emellett a legnagyobb mérvű terjesztést érdemi.

Az idézett tudományos definíciót még azzal óhajtom kiegészíteni, hogy háztartás alatt mindama kötelességek összességét értjük, melyeket a háztartásban a férfitől, nőtől és később a leányoktól követelünk. A felnőtt fiukat nem vontuk bele, mert ezeknek existenciája a családban csak az apa pénztárcájához való folyamodásról és az anyának s nővéreknek irántuk való türelméről ismerhető fel. Valamint minden szabálynál, úgy itt is vannak kivételek és a rék fiuk nem egyszer néha szintén részt vesznek az általános kötelességekben.

A kötelességek különféle kategóriákra oszlanak: a férjnek mindenképp el kell kerülnie a feleség kezelje a keresmenyt okosan és a család jó érdekében; a lányok legyék az anya hasznos munkatársai, segítsenek neki a házat rendben tartani, a lakásnak jóleső varást kölcsönöznék, a ruhát és fehérneműt gondozni és a konyhára felügyeletet gyakorolni, vagy önállóan kezelni.

Ha valamely háztartásban mindenki ismeri és teljesíti kötelességét, az áldás és gyarapodás sem fog hiányozni és kimaradni; de még akkor is marad idő üdülésre, öröme és kedvtelésre, melyet egyetlen józan észszel bíró ember sem fog száműzni.

Ha azonban a háztartásról fogalmunk sincs és csak akkor kezdünk vele törődni, mikor a szükség rákényszerít: természetes, hogy akkor a háztartás dolgában csehül állunk. Manap már a törvény a legcsekélyebb ipar üzéséhez is képesítést követel és csak a házi tűzhely alapítása engedtetik át a vak véletlennek. Ma családok alapítanak anélkül, hogy az abból származó kötelemekek legcsekélyebb ismereteivel rendelkeznének. Így van aztán, hogy itt egy fiatal emberi virág fonyad el az anya részéről való jobb érzelmi hiánya következtében, ott pedig egy család szenved hajó törést, mert a tapasztalt vezető hiányzott. A szánalmat nem ismerő világ a hajótörötteknek legfeljebb csak egy szavát szenteli: azok az emberek nem tudták maguknak beosztani a háztartást. Ez egyszerű szóban: „beosztani”. fekszik tulajdonképen a rendezett háztartás egész titka. Aki érti jövedelmét az élet különféle igényei szerint beosztani, az gyakorlati és racionális háztartást vezet, mely sajnos, különösen középosztályunkban alig található fel.

Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy általában nem tartanak rendet és ez az, amit úgy neveznek: „derangirt”, de a háztartás egyes kategóriákra való osztása legtöbbször helytelen. Mindenre, ami kifelé irányul, mint a lakásra és ruházatra túlnagy, a ház belső életmódjára, azaz: a táplálkozásra igen csekély súlyt fektetnek és el nem tagadható tény, hogy középosztályunk nagyon szűken és célszerűtlenül táplálkozik.

Ebből származnak aztán az igen korán idegbeteg gyakran vértelen gyermekek. Így uralja a háztartás vezetése nemcsak a jelen, hanem a jövőt is és mondhatjuk, hogy boldog az, kinek bölcsője oly házban ringott, melyben tapasztalt és kötelességtudó gazdasszony — ha nem is tudós — vezette a gazdálkodás kormányrudját.

Melji, megyei és vegyes hírek.

A kilencszázados jubileum a szombathelyi egyházmegyében. A magyar hath. egyház kilencszázados évfordulóját ünnepli f. hó 15-én. Az ünnepség kimagasló része Esztergomban fog lenni, ahol képviselve lesz Ó felsége, valamint a kormány. De megünneplik ezt a nevezetes évfordulót az összes magyar kath. hívek. A szombathelyi egyházmegyében a megyés püspök körlevelében megemlékezőn a nagy nap jelentőségéről, elrendeli, hogy Nagy-Boldogasszony ünnepét és Szent-István napját megelőző napokon este az Urangyalára való harangozás után a templomok összes harangjai 1/4 óráig húzassanak: a templomokra, plebánia, iskola és egyéb kath. intézetek épületeire a nemzeti lobogó kitűzendő és Szent István király napjának estélyeig kin tartandó; az említett ünnepnapokon a szent mise a helyi körülmények által megengedett lehető legnagyobb fényvel és pompával, a legméltóságosabb Oltári Szentség kitétele mellett végzendő el és erre az összes helyi hatóságok meghívandók; Nagy-Boldogasszony ünnepén a szent mise végével a „Te Deum” énekelendő s ez alatt az összes harangok szóljanak; az ünnepnapok délutánján a lorettoi litánia végzendő szentkitételel s végezetül elmondandó Esterházy Pál herceg és nádor imája a Magyarok Nagyasszonyához.

A megyei központi választmány Csertán Károly alispánnak, mint a központi választmány elnökének, elnöklése alatt f. hó 6-án gyűlést tartott, amelyen a tapolcai választókerületben a képviselőválasztás határnapjával augusztus hó 14-ét tűzte ki s a szavazatszedő küldött-

seget következőleg alakította meg: Takács Jenő választási elnök, Ács Ferenc szavazatszedő küldöttségi elnök; Csendes József, Eöry Miklós h. elnökök; Segesdy Miklós választási jegyző, Csígy Ferenc szavazatszedő küldöttségi jegyző. — Nagy Aladár és Erdős Béla helyettes jegyző. A községek szavazási sorrendjét a választmány következőleg állapította meg: az I. szavazatszedő küldöttségnél Tapolca, Vigánt, A.-Dörgicse Balaton-Füred, B.-Henyé, Badacsony-Tomaj, Duszely, F.-Dörgicse, Hegyesd, Hegymagas, Haláp, K.-Dörgicse, Káptalantóti, Mindszentkál, K.-Apáti, Kékkut, Monoszló, Monostor-Apáti, Ó-Budavár, Raposka, Rendes, Szigliget, Szent-Békál, Tördemicz, Vászoly, Zánka, a II. szavazatszedő küldöttségnél Gyulakeszi, Gulács, Petend, Talián-Dörög, Lovas, Paloznak, Akali, A.-Órs, Arács, Aszófó, Balaton-Kis-Szöllős, Csopak, Csicsó, F. Órs, Köveskál, Kapolc, Kövágó-Órs, B.-Kövesd, Nemes-Pécsely, Nagy-Pécsely, Nyírad, Örvényes, Pula, Szent-Jakabfa, Szőcz, Sáska, Szent-antalfa, Salföld, Szepe.d. Tagyon, Tihany, Balaton-Udvar községek választói szavaznak.

Képviselőjelöltek. A tapolcai választó kerületben az egyes pártok már felállították jelöltjeiket. A szabadelvű pár jelöltje Hertelendy Ferenc lesence-tomaji földbirtokos, a zalamegyei Gazdasági egyesület elnöke, a néppárté Abafy Emii trencsén megyei földbirtokos és a Kossuth függetlenségi párté dr. Nánássy Ödön budapesti ügyvéd.

A megyei állandó választmány a folyó évi szeptember hó 10-én tartandó törvényhatósági rendes közgyűlésre az 1900. évi megyei költségvetés megállapítása tárgyában teendő véleményes jelentés elkészítése végett folyó évi augusztus hó 22-én, ugyan a fent kített közgyűlésen felveendő egyh. törvényhatósági ügyek közgyűlési tárgyalásának elkészítése végett pedig folyó évi szeptember hó 3-án mindenkor délelőtt 9 órakor Zala-Egerszegben a vármegyei gyűlésteremben fogja ülést tartani:

Keszthely város képviselőtestülete f. hó 4-én Nagy István városbíró elnöklete alatt rendes közgyűlést tartott, amelyen a városi előjáróság bemutatta a város 1901-ik évi költségvetését s azt a közgyűlés 84.272 k. bevétellel, 116.371 k. kiadással állapította meg s így 32.100 k. a fedezetlen hiány, amelyből az uradalom fedez 28%-to vagyis 8.988 koronát s így a költség által fedezendő pótlékkal 23.112 k. amelyből az állami adó minden koronájára 39 fillér esik s így a jövő évi pótlékok 39%-ban állapították meg. — Az előjáróság indítványára a képviselőtestület a Festetics-szoborra ezer koronát szavazott meg. — A községi elemi iskolánál egy új tanítói állás rendszerezését összesen 1200 k. fizetéssel elhatározták. — A községi szabályrendeletet a képviselőtestület megbízásából Csirke Iván városi jegyző az újabb törvények tekintetbe vételével átdolgozta s a tervezetet bevezette s azt a közgyűlés elfogadta és kinyomtatását elhatározta. — A város tulajdonát képező fögmnasiumi épület előtt 476 k. költséggel járda építését elhatározták; egyúttal a városjárdának egységes rendezése szükségessé válván, erre vonatkozólag egy bizottságot küldött ki a kebelből szabályrendelet tervezet készítésére azzal, hogy az ügy sürgősségénél fogva a tervezetet a bizottság mielőbb készítse el s adja be, hogy a képviselőtestület azt tárgyalhassa.

Tisztelgés az új polgármesternél. Várhidv Lajos újonnan megválasztott polgármesternél a város tisztviselői kara Németh Elek városi főjegyző vezetése mellett f. hó 7-én tisztelgett. A főjegyző részéről a tisztviselői kar nevében mondott üdvözlő beszédre az új polgármester válaszul, megköszönte a kitüntető figyelmet; kifejtette beszédében, hogy a hivatalon kívül igéri és kéri a személyes barátságot, azonban a hivatalban megkívánja a kötelesség tudását.

Sümegh város képviselő testületének legutóbbi közgyűlésén felolvasták a vallás- és közoktatásügyi miniszternek leiratát, melyben megjeleli a reáliskola számára szükséges iskolai játéktér nagyságát, amelynek berendezését kéri a várostól; a képviselőtestület azonban, tekintettel a város anyagi viszonyaira, feliratban tudatja a miniszterrel, hogy a berendezés költségeit nem képes viselni. — A prágai ut megjavítása tárgyában az előzetes intézkedést a képviselőtestület megtette. — Zala-Mihályfa községnek kérelmére közléra 70 kup murrát szavazott meg 20 fillérjével a közgyűlés. — A belügyminiszter rendelkezésének felolvasása mellett a közgyűlés a rendőrség és tűzoltóság bevonásával a mentőosztály szervezését elhatározta. — Az 1901-ik évi költségvetést 36.291 kor. 68 fill. bevétellel, 57.825 kor. 71 fill. kiadással s így 21.534 kor. 03 fill. hiánnyal, a képviselőtestület elfogadta s ennek alapján az 1901-ik évre a községi pótlékok 54 3/4%-ban állapította meg. — A költségvetéssel kapcsolatban dr. Lukonich Gábor indítványára elhatározták, hogy a vásárjogi szerződésnek jóváhagyását az előjáróság útján a belügyminiszteriumnál megsírgetik. — A közgyűlés sajnálattal vette tudomásul Szakmáry József virilista képviselő elhunytát. Helyébe Szűcs Zsigmond lett képviselő. A közgyűlés tudomásul vette, hogy a megyés püspök Sümegi Tivadart bizta meg képviselőtelével.

Halálozás. Talabér Kálmán sárszegi földbirtokos, megyebizottsági tag, a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztárnak egyik alapítója és igazgatósági tagja, a nagy-récsi iskolaszék elnöke, f. hó 4-én néhány napi szenvedés után 53 éves korában elhunyt. F. hó 6-án délután nagy részvét mellett helyezték örök nyugalom helyére. Béke poraira!

Tanári változások. A nagy-kiszai kegyesrendi fögmnasium tanári karában a legközelebbi tanévben nagy változás lesz. Dr. Pachinger Alajos igazgató és háziőnkön kívül, akit Vácra helyeztek át, dr. Kiss Ernő és Salánky István Kolozsvárra, Mondik Pál Kecskemétre, Pörkölt József Lévára és Schuller János Temesvárra mennek. — A csornai premontrai kanonok rend. vezetése alatt levő keszthelyi kath. fögmnasiumnál a rend perjele Orbán Lajos tanárt Csornára helyezte át és helyébe Gönczy Edét rendelte.

Miniszteri közönet. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Stádel János zala-tárnoki földbirtokosnak, a

gyári Stádel mezőgazdasági gép- és eszközgyár, vas- és fémöntőde jelenlegi tulajdonosának, azon hazafias áldozatkészségeért, melynél fogva a gyári iparos tanonciskolánál létesített rajzkola javára értékes vasmintákat adományozott, köszönetét nyilvánította.

A nagy-kiszai Aggharcosok testülete több testület közreműködése mellett f. hó 5-én tartotta zászlófelavatási ünnepélyét, amelyen gróf Zichy Aladárné zászlóanyát Sebestyén Lajosné helyettesítette. A nagy hatást keltett, hazafias szellemű felavatási beszédet, az egyesület védnöke, gróf Zichy Aladár, a megjelenésben akadályozva levén, Kálmán Károly országgyűlési képviselő tartotta.

Előleptetés. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Fülep Imre zala-egerszegi állami fögmnasiumi rendes tanárt a IX-ik fizetési osztály első fokozatába léptette elő.

A keszthelyi községi elemi iskolák államosítási ügye. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, vármegyei tanfelügyelő f. hó 8-án tárgyalta Keszthelyen a képviselő testületnek és az iskolaszéknek a kiküldöttével a községi elemi iskolák államosítása ügyében. Ez a bizottság tüzetesen megállapította a városi képviselő testület elé hozandó javaslatot, amely egyúttal feléleli az államosításhoz adandó városi járulékoknak összes mozzanatait. Úgy értesülünk, hogy az államosítás kedvező eredménnyel fog megoldatni.

Tejszövetkezet alakult Tapolcán, mely egyúttal a vidékre is szól. Az alakuló értekezletet Csendes József tapolcai ügyvéd és földbirtokos korelnöklété alatt tartották, amelyen felolvasták az előkészítő bizottság tervezetét, amelyet a jelen voltak egyhangulag elfogadtak s kimondták, hogy a tejszövetkezet első sorban a tapolcai helyi fogyasztás kielégítésére irányul s azután fennmaradó mennyiséget fogják a központba beküldeni. Az igazgatóságot következőleg választották meg: Forster Elek igazg. elnök; gazg. tagok: Vastagh János, Békeffy István, Saary Gáspár, Szalay Bálint; felügyelő bizottsági tagok lettek: Tóth Lajos, Szezemsky Gyula, Virius Vince. A szövetkezet „Tapolca és vidék Tejszövetkezet” cég alatt f. évi október 1-én kezdi meg működését. Az alakuló gyűlés az új igazgatóságot megbizta a szükséges előmunkálatok megtételével, a helyiség felállításával, valamint a gépek beszerzésével.

Polgármester választás. ügyében felkértünk a következő sorok közlésére: Tekintetes Szerkesztő Ur! A polgármester választás lezajlott! Kell, hogy a választással járó kapacitások által felizgatott kedélyek lecsillapodjanak, a torzsalkodás, az egyenetlenkedés megszűnjék s a nyugodt munkálkodást és előhaladást biztosító béke angyala lebegjen a város minden polgára felett s a visszavonás ne bémítsa az arra hivatottnak s a megválasztott tisztviselőnek működését, ne nyögözze le tetterejét. A választás megtörtént! Az azt megelőző izgalmak, ellentétek, bármely személyes érdeket vagy egyéni felfogást, nem mondok hiúságot sértetennek legyen, némuljanak el! Városunk jólétének előmozdítása legyen minden polgárának fő célja! Ez az eszme hassa át egész valóját, erre törekedjék szívének, lelkének minden érzésével, erre használja fel esztét és minden tehetőségét! Borítson fátyolt minden vélt sérelmére; felelje el, ha akarata, ha vágya nem teljesült; mert csak az a boldogulhat, melynek polgárai közt jó egyetértés van és ahol nem az átkos gyűlölködés ütötte fel tanyáját! Ezért bátorodom én kérni tekintetes Szerkesztő urat, méltóztassék lapjában közzé tenni a kisebbségben maradt polgárokhoz szóló azon kérésemet, hogy a választásban nyugodjanak meg, az ellen kifogást vagy fellebbezést ne adjanak be, hanem támogassák a megválasztott polgármester urat azzal az önzetlenséggel és buzgósággal, melylyel — megvagyok győződve — engem is szerencsétettek volna. Isten velünk! legyen boldog a városnak minden lakosa! Zala-Egerszeg 1900 augusztus hó 7-én. **Czebe Károly.**

Ügyészégi megbízás. Az igazságügyminiszter dr. Györkö Kálmán perlaki járásbírósi aljegyzőt a perlaki járásbírósi mellett alkalmazott ügyészégi megbízott állandó helyettesül rendelte ki.

Állandó gazdasági tudósító. A földmivelésügyi miniszter Hayden Sándor szalpai lakos földbirtokost vármegyénk sümegi járására nézve a gazdasági tudósítói tisztelt bizta meg.

Körorvos választás. A keszthelyi körorvosi állás lemondás folytán megüresedvén, azt f. hó 3-án töltötték be Takács Imre járási főszolgabíró elnöklété alatt. A szép számmal megjelent választók egyhangulag dr. Simon Sándor keszthelyi gyakorló orvost választották meg körorvosunkká.

Anyakönyvvezető kinevezése. A m. kir. belügyminiszter vármegyénk területén az orosztony-baksaházi anyakönyvi kerületbe Sumicz Mihály jegyzői irnokot, a kis-komáromi anyakönyvi kerületbe Amtman Sándor jegyzői irnok a születések és halálozások anyakönyvvezetésére szorítókozó batáskörrel anyakönyvvezető helyettesekké kinevezte.

Törzsrészesvények aláírása vasutra. A Körmendmuraszombati vasutra — a lapunk mult számában közöltékén kívül — Ispánk község 20 ezer, Zala-Lövő 24 ezer, Zala-Pataka, Zala-Mindszent, Salomvár és Hászhágy községek egyenként 12—12 ezer koronát szavaztak meg képviselőtestületi gyűléseikön törzsrészesvények aláírásával.

Segély. A csödei tűzkárosultak javára a belügyminiszter küldött száz koronát, mit Thassy Lajos főszolgabíró fog kiosztatni köztük.

Külföldre szóló leveleknek posta bélyeggel való ellátása tárgyában a postaigazgatóság megkeresése folytán figyelmeztetjük lapunk olvasó közönségét, hogy a külföldre szóló egyszerű levél díja 25 fillér, a levelező lap díja 10 fillér; ellenben Ausztria-, Bosznia-, Hercegovina-, Németország-, Szerbia- és Montenegroval való forgalomban a levél díja 10 fillér, a levelezőlap díja 5 fillér.

Vasuti előmunkálati engedély megtagadása. A kereskedelemügyi miniszterhez az engedélyesek fordítottak egy Budapestről kiinduló és Székes-Fehérvár,

Veszprém, Balaton-Füred, Tapolca és Keszthely állomások érintésével Csáktornya végállomáig vivő villamos vasútra a már birt elönmunkálati engedélynek újabb egy évre való meghosszabbítása tárgyában, azonban a miniszter a kért engedélyt nem hosszabbította meg.

Zászlószeg megváltása. A zalaegerszegi ipartestülethez, zászlóavatása alkalmával a következő adományok folytak be: Skublics Jenőné 100 kor., Poszilovits éresek (Zágráb), 40 korona; Skublics Jenő, Koller István (A-Rajk), Tarányi Ferenc (Csopak), Zalán Lipót János (A-Domboru), Hajós Mihály (A-Lendva), Cságoty Ferenc (Henyé), Szily Dezső (Ollár), Központi takarékpénztár, Jusztus Izidor (Z-Lövő), Izraelita hitközség, 20—20 kor.; Dr. Hérits Tóth János (Budapest), 15 kor.; Szeltenhoffer Frigyes (Sopron), Kiss József, (Kálóczfa), Krosetz Gyula, Kötmendi ipartestület, Dr. Mangin Károly, Smidt József tanár, Morandini Román (N.-Kanizsa), Morandini Tamás (Csáktornya), Skublics Károly (Besenyő), Kaiser Vilmos (Bak), özv. Farkas Imréné (A-Bagó), Farkas Gábor, Gaál Károly v. kap., Hajik István, Németh Béla (Szombathely), Dr. Gráner Adolf, Odor Géza, Szupics Antal, Z.-Egerszegi öngyógyító, egylet, Derivits Lajos, Fábjánits Gyula (Misefa), 10—10 kor.; Hejnrich V. L., Biba Károly, Thassy Lajos, 8—8 kor.; Baumgartner József 7 kor.; Imeczli István, id. Dömötör Sándor, Cséber Róza, Lendvai László, Páslek József, Pál József (Bak), Singer Tóbiás 6—6 kor.; Reich Samu, Varga Vilmos, Balogh Gyula, Sümegi iparos ifjak, Antalik János, id. Czinder István, Kiss Károly, Lendvai Pál, Bódy József, Boschán Gyula, Spitzer Hugó, Pataki Gusztáv, Veisz Ignác, Molnár Mariska, Arvay Gábor (N.-Apáti), Kiss Sándor, (Szt.-Mihály), Farkas Ignác, Dr. Thassy Gábor, Dobrik Lajos, Grünbaum Ferenc, Komáromi ipartest., Dr. Füst Béla, Dr. Strausz Sándor, Fischer László, Fischer Pál 5—5 kor.; Paúsa Szidonia, Szekeres János, Gutmann Gyula, Neufeld Izidor, Vidóczy Pál, Rozenberg L., Nagy József, Tanczos Lajos (Rád), Smidt István pléb., Paks ip. test, Smidt Lajos, Neuman Albert, Szigetvári ipartestület 4—4. kor., Lövinger Ilona, Lendvai Lujza, Zambólt Kálmán, Kovács József, Nagy Antal, Kozáry Lajos, Kiss Irén és Margit, özv. Neufeldné, Kiss Lajos tanár, Ungár András, Sipos Antal, Berényi Béla, (Keszthely), 3—3 kor.; Németh Róza, Pujer Mariska, Gondós Irén, Baly Irma, Margit, Miszory Mariska, Terka, Varga Vilma, Füst Róza, Szabó Róza, Trávník Vilma, Ilonka, Pochner Klementin, Hutter Erzsike, Boár Janka, Hompó Péter, Nagy Karolin, Persay Gyula (Nova), Miklós János, Novák István, Zsömbölyi Mária, Kondor Teréz, Rákosa Ferenc, Róka Lajos, Róka Etelka, Nagy-Atádi ipartest., Vörös Mariska, Gizella, Rechnitzer Samu, Takács Lajos, (Salmvár), Pauk Ede, Ujvári József (Szt.-Iván), Horváth Juliska, Jánosházi ipartest., Halassy István, Németh Károly, Nagy Örsze, Reichenfeld Jozefin, Stádel János, (Z.-Tárnok), Fülöp József 2—2 koronát. Fogadják a nemeslelkű adakozók ez uton hálás köszönetemet. Kovács László ipartestületi elnök.

A galambok polgári olvasókör saját alapja javára f. hó 12-én két jó zenekar közreműködése mellett a galambok irdőben zártkörű nyári táncmulatságot rendez.

Vasuti megállóhely megnyitása. Miksavárott, a határ szélén, az ottani vasuti megállóhely megnyitása alkalmából a község előljárósága Unger Adolf körjegyző vezetésével nemzeti zászló alatt vonult ki a szűpen feldiszitett pályaudvarra s úgy várták be a reggel érkező első személyvonatot, melynek berobogásakor lelkesen éljenzett az egybegyűlt közönség s táviratilag üdvözölték a kereskedelemügyi minisztert, valamint a járás tevékeny főbíráját abból az alkalomból, hogy a község régi óhajja megvalósult.

Iparos tanonciskolai munkakiállítást rendez az alsó-lendvai iparos tanonciskola felügyelőbizottsága szeptember hó 8-án és 9-én.

Védekezés viharágyukkal. Lapunk olvasó közönsége ismeri azon üdvös és a gazdaközönségre nézve kiszámíthatatlan előnnyel járó mozgalmat, mely vármegyénkben is a szőlőkben a jégverés ellen a viharágyukkal való védekezés tárgyában megindult. Folyton szaporodnak azok az esetek, melyek a védekezés hasznossága mellett bizonyítanak. Egy ily esetről értesít bennünket Szmedits Viktor alsó-lendvai járási főszolgabíró és földbírtokos, aki a védekezésnek megyénkben egyik legbuzgóbb híve és leglelkesebb harcosa. F. hó 4-én este 8^{3/4} órakor Gelsén diónagyságu jég esett, amely úgy Gelse, mint Uj-Udvar, Kerecseny községek határát tönkre tette. A főbíró geisei szőlőjében annak szőlő felügyelője ideje korán észrevette a veszedelmet, el kezdett lövöldözni és 25—30 lövés után sikerült harmad magával a vészelyt elhárítani még a közeli szomszéd szőlőkről is. És ezt a sikert az ottani 1 db Farkas-Faragó és 2 db Lorber-féle viharágyúval érték el. — Ez a szép siker is buzdítson bennünket a viharágyuk felállítására!

Csak szólni kell. Említettük már, hogy a zalaegerszegi fogyasztási szövetkezet visszaküldötte a mecenzei magyar vasgyárnak német szövegű levelét megjegyezve, hogy két magyar intézmény érintkezhet egymással magyarul is. Vagy talán Mecenzében azt gondolják, hogy Zala-Egerszeg valahol Augsburg mellett van. — A gyár jó néven vette a figyelmeztetést s válaszában ígéri, hogy azután mihozzánk magyar nyelven írja leveleit.

Részvétel gazdasági kiállításon. Az erdélyi gazdasági egylet folyó évi augusztus hó 31-én és szeptember hó 1. és 2-ik napján Kolozsvárott gazdasági kiállítást rendez, melyen a Stádel-féle győri gazdasági és eszközgyár a Dunántúlról kiállítási tárgyaival résztvesz.

Elégett gyermek. Julius 31-én Nyirádon Németh Dániel nevű pásztornak egy 8 éves Erzsébet nevű leánya az erdőn levő pásztor kunyhóban porrá égett. Hogyan történhetett ez a szerencsétlenség, nem lehetett megállapítani.

Hullámzó Balaton tetején csónakázott egy öreg legény, augusztus 2-án. Herman Jánosnak hívták és halálszáttal foglalkozott Rév Fülöp mellett. Másodikán is

halászatot, de ittas volt szegény, a feje lezuhatta elmerült a Balatonban.

Kazaltűz. Augusztus 4-én, délután 5 óra tájban az andráshidai határon Csértán Károly alispán Hideg majorjában kigyuladt egy 400 keresztből álló árpa kazal s másnap reggel 6 óráig égett. A kár 2400 korona. Biztosítva volt. A tűz valószínűleg gyermekjátékából keletkezett.

Pince feltörés. Pusztaszent-Lászlón valami szomszjas emberek feltörték a Jándó Márton pincéjét s elvittek 36 liter pálinkát, ami 91 koronát ért. Nvmozzák a szomszjas embereket.

Vesztett macska harapás. Talabér Kálmán sümegi vendéglős a macskával játszott s addig ingerkedett vele, hogy a macska leharapott a kezéről egy darab húst. A macska veszett volt, s Talabért felvitték a Pasteur-féle intézetbe Hőgyes tanárhoz.

Pályázat iskolaszolgái állásra. A zalaegerszegi állami elemi iskolánál a megüresedett szolgái állásra pályázatot hirdettek. A fizetés 500 korona havi részletekben és az iskola épületben lakás. A kérvények Thassy Kristóf gondnoksági elnökhöz adandók be.

Zacherlin, mint légyfogó. A konyhában és pincében, valamint általában a szobákban nagy bajt okoznak a mostani meleg nyári napokban a legyek. Ez ellen a gondos háziasszony megvédeheti magát a „Zacherlin” használatával, amely minden fűszerkereskedésben kapható. A „Zacherlin” kétségkívül a leghasználatosabb és legélcszerűbb védőszer az alkalmatlan rovarok ellen úgy a konyhában, mint az ebédlőben.

Nyári vasuti menetrend. Érvényes május hó 1-től. Zala-Egerszegről indul: a) Bobára 5 ó. 54 p. reggel, 9 ó. 29 p. reggel, 4 ó. 49 p. délután; b) Csáktornyára 5 ó. 01 p. reggel, 5 ó. 53 p. délután. Zala-Egerszegről érkezik: a) Bobáról 8 ó. 39 p. reggel, 5 ó. 44 p. délután, 9 ó. 20 p. este; b) Csáktornyáról 9 ó. 13 perckor reggel, 8 ó. 24 p. este. Helyi közlekedés Zala-Egerszeg és Szent-Iván között: Zala-Egerszegről indul Szent-Ivánra 6 ó. 42 p. reggel, 11 ó. 42 p. délután, 2 ó. 33 p. délután, 7 ó. 55 p. este. Zala-Egerszegről érkezik Szent-Ivánról: 8 ó. 05 p. reggel, 1 ó. 57 p. délután, 4 ó. 01 p. délután, 9 ó. 20 p. este; Szent-Ivánról indul: a) Nagy-Kanizsa felé 5 ó. 55 p. reggel (vegyes vonat), 12 ó. 25 p. délután, 3 ó. 13 p. délután (gyorsvonat), 8 ó. 38 p. este, 2 ó. 19 p. éjjel; b) Szombathely felé 7 ó. 22 p. reggel, 1 ó. 16 p. délután (gyorsvonat), 3 ó. 15 p. délután, 2 ó. 15 p. éjjel. Nagy-Kanizsáról a vegyes vonat Szent-Ivánra érkezik 7 ó. 2 p. este.

IRODALOM.

A Kert, a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap, f. évi 15-ik számának tartalma: konyhakertészet, gyümölcsészet, dízkertészet, tárca, lugas, baromfiak, méhészet, közelről és távolról, faiskola, elősdiék, gép- és eszközlétár, világszemle, hírek, apró szakközlemények, szerkesztői üzenetek, színes műmellet, fametszetek. Előfizetési ára a havonként kétszer megjelenő szaklapnak egy évre 6 kor., kertészek részére 4 kor.

A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedű zene-műfolyóirat XV-dik füzeté közli I. Dr. Fanzler Lajos „Hosszu lázas éjszakákon.” — II. Dóczy József „Hallja maga barna legény” magyar dalokat. III. Iradier S. A fehér galamb — Die waisse Taube Spanyol serenadót 4 kézre. IV. Gaál Ferenc „Jelige” férfi kar, magyar dalárdának. V. Dr. Amant Lér. „Delibáb,” (Fata Morganai) magyar salon táncot. Ily gazdag tartalommal jele-ik meg „a Zenélő Magyarország” minden füzeté. Előfizethetni a most folyó III évfolyomra a „Zenélő Magyarország” (Klókner Ede) zenemű kiadóhivatalában Budapesten, VI. Csengery utca 62 sz. honnan jegyzékeket ingyen s bérmentve küldenek.

A Patyolat 8. száma megjelent. Ez az egyetlen magyar újság, mely kizárólagosan a fehérnemű-divattal foglalkozik. Teszi pedig ezt olyan részletességgel és alaposítással, hogy az olvasója nincs ráutalva a készen vett és drága fehérneműre, hanem minden darabját otthon maga megcsinálhatja a minden számhoz mellékelt magyarázatokkal ellátott kétoldalas szabás-mintaiv segítségével. A Patyolat minden hónap elején megjelenő újság. Előfizetési ára postán való küldéssel negyedévre egy korona tíz fillér. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, Rökk Szilárd-utca 4. szám.

Divat-Ujság 15-ik száma a szokásos dúst tartalommal megjelent. Rendkívüli gazdagságu nyolcfoldalas főlapján a legújabb divatot számos képpel, bő magyarázattal ismerteti, a mit megkönnyít a kétoldalas szabás-mintaiv. Színes divatképe hónapokint a legremekebb öltözékeket ábrázolja, míg a kézimunka-mellettelen az egyszerűtől egészen a pompásig való kézimunka-magyarázatokat hozza oly könnyen megérthető modórban, hogy az ma már számos leányiskola tanítólápjává vált. E mellett olvasói mulattatásáról sem feledkezik meg. A minden számhoz mellékelt szórakoztató kedves novellák, háztartási tudnivalók és egyéb jótanácsok töltik ki. A hónapokint kétszer megjelenő Divat-Ujság előfizetési ára negyedévre két korona husz fillér. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, VIII. Rökk Szilárd-utca 4. szám.

Az ország dolga.

A nemzetközi gyűlés tagjait megválasztották Párisban két évre. Minket gr. Apponyi Albert és Pázmány Deios képviselők 1901-ben Bernben, 1902. Bécsben lesz a konferenciá. A Párisban levő magyarok Apponyi tiszteletére lakomát rendeztek. — Körber osztrák miniszterelnök a héten meglátogatta Rátóton Szell Kálmán magyar miniszterelnököt s a pihenő időben fontos politikai kérdésekről is folyt a beszéd. Hír szerint legtöbbet ipari és gazdasági témákat feszegettek. A magyar miniszterelnök járt Ischlben Öfelségénél. Körber a jövő

héten fog elmenni. — Darányi Ignác földmivészügyi minisztert többfelől érte tüntető bizalom. Pozsonyvárosa diszpolgárának választotta meg. — A 83 éves Szilávy József koronáor végegyengülésben augusztus 8-án Zsitvaufaluban meghalt. — Hírből halljuk, hogy a függetlenségi pártok a választásokon a következő programot fogják hangoztatni: köeeteljük Magyarország teljes politikai és gazdasági függetlenségét, az általános választási jogot, a főrendiház eltörlését, a születés, vagyoni, papi és katonai kiváltságoknak s egyéb címek, rangok, rendjeleknek eltörlését, teljes lelkiismeret és gondolat szabadságot, a börtönjatek megadóztatását s a nyereszkedésre alapult papír-börzejatek eltörlését stb. — Folyanak az országos készülődések a keresztény katolicizmus százados ünnepégre. — Egyebekben is rendben van a világ folyása. Umberto királyt eltemették, Kínában tart a verekedés.

Halottkémi jelentés.

Zala-Egerszeg r. t. város területén ez év július havában meghaltak:

1. Zsömböly Laci, 2^{1/2} hó. rk. napszamos fia.
2. Leimer Ignác 59 év. rk. nős birtokos.
3. Ekler Sándor, 4 hó. rk. kőműves fia.
4. Kondor Józsefné, Horváth Anna 55 év. rk. férj. földműves neje.
5. Szedmak Laci 1 hó. rk. asztalos fia.
6. Vágó Károly, 3 hó. rk. nyomdász fia.
7. Schnatter Mari 4 hó. tk. cipész gyermeke.
8. Kovács József 2 hó. rk. telen.
9. Fischer Frigyes 21 év. izr. kereskedő segéd.
10. Legény Béla 7^{1/2} év. rk. titkár fia.
11. Silbert Ferenc 1 hó. rk. telen.
12. Juhász György, 71 év. rk. özv. földműves.
13. Tóth Katica 4 hó. rk. eszmadia gyermeke.
14. Magyar József, 77 év. rk. napszamos.
15. Adravez Anna Ruisz Jánosné 78 év. rk. napszamos.
16. Cseh Lujza 13 év. rk. béres leánya.
17. Nagy Vince 4 év. rk. telen.
18. Salamon Pálné Molnár Katalin, 52 év. rk. béres neje.
19. Horváth József, 2 hó. rk. földműves fia.
20. Horváth Mari Horváth Lajosné 24 év. rk. földműves neje.
21. Kovács József 24 év. rk. nőtlen asztalos.

Kelt Zala-Egerszegen 1900 augusztus 1-én.

Dr. Graner Adolf.
v. orvos.

CSARNOK.

Zabaratáskor.

Mikor az egyetemre beiratkoztam tanulóknak, a klasszikus nyelvek tanulójának, kérdezte a dékán, hogy mikor születtem?

— Hatvanban! vágtam reá büszkén.

Miféle hatvanban?

— Ezernyolcszáz hatvanban. Egész biztosan tudtam.

Melyik hónapban?

— Tyhü, az áldójt! gondoltam magamban, hát ezt is kel tudni? S mint a villámlás, át-meg átcikázott fejemben a következtetések egész rendszere, s megtermett belőle a felelet. Tudniillik arra addig még sohasem gondoltam, hogy melyik hónapban kell születni, s azt meg is kell jegyezni. Elég, ha már vagyok, így gondolkoztam. De igen is hallottam volt azt sokszor anyámtól, hogy milyen jó gyermek voltam, sohasem sirtam, nyugodtan otthon hagyhatott zabaratáskor, míg az ebédet kivitte; sőt félnapokig arathatott is, anélkül hogy nyávogással megzavartam volna... nos tehát zabaratáskor nem sirtam, pedig sírhattam volna, ergo akkor már éltem s minthogy éltem, előbb kellett születnem; a zab aratás pedig még az ábrahámhegyi és tómalí zabaratás is csak augusztus végén van; előbbre vágatok tehát vagy két hónappal s gondolkodás nélkül diadalmasan felelem a dékánnak hogy —

— Junius hónapban születtem! eltele a nyugodalmas hittel, hogy megszedadtam a vallatástól...

Hányadikán? Faggat tovább a nagyságos tanár ur. Zöldebb veresét látott a szemem. Egyet már hazudtam. Többet nem hazudozom. A hónap sem talál, mert amint két esztendő múlva rájöttem, a keresztlevélben még az sines beírva, hogy születtem a Tómalí zabaratáskor, csak az van beírva, hogy „Megkereszteltémet szeptember 7-én hathetős korában.” Tehát a születésnek világ történelmi eseménye Julius vége felére eshetett valamelyik napra. De ez se bizonyos. No hát, mondom, vagyis gondolom magamban, nem lutrizom többet, úgy sem olyan nevezetes már az a nap, s aggodalmas pófával rukkolkol ki, hogy —

— Erre már nem emlékszem.

Hm! hm! dorgáló tekinteteket vetve rám: A saját születését is elfelejti, hát aztán hogy tudja majd tanítani, hogy Horatius mikor született?

Átláttam, hogy igaz van a nagyságos urnak s azt is átláttam, hogy én számár vagyok. Ha azt mondtam volna, hogy junius 2-án születtem, rendben lett volna minden tudomány. Meg hát, biz ez olyan dolog, hogy engemet s velem együtt minden igaz magyarembert felette érdekel azt tudni, hogy Horatius 3-án született-e vagy 4-én? este? reggel? vagy dében? sirt e sokat a mig fűrésztöfték? s mikor már nagyra nőtt, hány zsebét rakta tele függével a csemege piacon? Aztán az is csak fontos dolog hogy én melyik nap kezdtem nem sirni...

Hát még ha azt is követelné a tanár ur, hogy... de arról nem beszéllek, sirni nem szoktam. Nem is fontos ez.

Születtem az ábrahámhegyi és tómalí zabaratás előtti

hetekben s punktum. Legfeljebb még megkeresztelték hat hetős koromban. Ezek azok a fontos adatok, melyek nélkül egy lépést sem tehet az ember az életben. A többi mind mellékes dolog.

Pályára lépésemnek már első percében nem azt kérdezték tőlem, hogy ki vagy és mi vagy? mit akarsz? s ujjal mutattak volna a pályán: Előre! Azt kérdezték, mikor jöttél a világra?

Es ebbe a rendszerbe vagyunk bele fulladva mindnyájan...

De hova akarsz ragadni elmélkedésnek tizes taligájá? Hiszen én csupán a zabaratásról, jobban mondva a zabhegyezésről akarok beszélni.

Ez előtt épen nyegyenesztendővel volt a tómai zabaratás. Kimondani is sok. Atélni még több volt. Végig tekinteni rajta fárasztó és vádoló. A számonkérő szék előtt csaknem lehetetlen vele megállni. Egy hang kérdezi belől: mit csináltál ez alatt az idő alatt? Elvesztetted ugy-e az idődet. Vagy mutass rá egy kézzel fogható eredményre, akár anyagi, akár szellemi, akár erkölcsi téren: mit gyűjtöttél, mit alkottál, mit használtál magadnak, véreidnek, felebarátaidnak kényelmére, gyönyörűségére, vagy emelkedésére? Mert a szolgáló-cseléd is szolgál év végére magának egy rend ruhát, legalább egy pár rímás csizmát. Neked van-e legalább egy csárdás kalapod?

— Van. Először is nekem, magamnak van egy esutorás pipám. (Igaz, hogy azt is emléken kaptam, ingyen).

Na jó, Hát az is valami. De hát ezért az eredményért negyven esztendeig kellett, hogy szakadjon a hátadról az izzadság!

— Továbbá fáradtam a szellemi munkásság terén is, hogy a tudást bővítem. Fűrésztem, böngésztem, elmélkedtem mások példája szerint, hogy jöjjön napvilágra annak az igazsága: vajjon Horatiust avagy Horatiust hangoztattak volt-e régen? egy r—rel, vagy kettővel irták-e valaha? A történelmi tudomány fejlesztésére kuttattam, hogy vajjon, s hányadikán születtem én hasonló mások? (Persze az igazságot nem sikerült kiderítenem).

Marha! Ne beszélj többet. Mi köze az emberiség boldogulásának a te születésed napjához, vagy a Horatius r-jéhez? Mit érdekli az a meghalt rómaiakat, vagy a T s a partján élő magyarokat, ha kétszeresen vagy háromszorosan recsegteted meg az r-et? S általán hol az eredmény? A minek sohasem lesz érdemes eredménye, arról ma sem mutathatsz fel eredményt. — Hanem a negyven esztendőt azért elpipáltad. Avagy azt gondold, hogy van más felmutatni való? Rámutatsz s megnyugszol abban, ha az emberek egymás között netalán így szólnak rólad: becsületes! — Szereucsétlen együgyű ember! Hiszen ez nem érdem.

Hiszen a becsületeséged megvolt a legelején, mikor ártatlanságban születél. Azóta semmit sem javultál az erény dolgában, csupán nem romlottál el. Ez nem eredmény. Nem érdem. Jutalma sines. Pipa dohányt sem ér. Negyvenestendeig becsületesnek lenni! Ez csupán a bűn hiánya. Hol van az erény, amely áldozattal jár, amelynek áldásos eredménye felebarátod orcáján ragyog s onnan hirdeti, hogy ez a te munkád!

Hja, barátom! azt mondd, jó vagy! H'sze a jó fogalma is kezd megváltozni. Gyermek korodban jó voltál. Most nem vagy „jó.“ Egy poltura értéke sines a becsületeségednek és hitelednek. Ha nincs pénzed, a mai fogalom szerint nem vagy „jó.“

Nos mit csináltál? Csaknem egy félszázadon át felkeltél, asztalhoz ültél s lefeküdtél; születél, ettél, s meghalsz...

Ugy van. Zabaratáskor születtem s egy életen keresztül zabhegyezéssel foglalkoztam.

Baran Goló.

Foulard-selyem-ruha 8 frt 40 krtól

fejebb — 14 méter! póstabér és vámmentesen szállítva; Minták postafordultával küldetnek; nemkülönbön fekete, fehér és színes »Henneberg-selyem« 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

Henneberg G. selyem gyáral (cs. és k. udvari szállító) Zürichben.

— Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

1824. m 1900.

ÁRLÉJTÉSI HIRDETMÉNY.

Zalavármegye tekintetes alispánja az 1900. évi július hó 24-én kelt 17251. ni 1900. sz. rendeletével a Zala-Szent-Gróthi utbiztoai járás területén levő faműtárgyak helyreállítását 3902 K. 06 fil. összeg erejéig engedélyezte.

A fentebbi munkálatok kivitelének biztosítása céljából az 1900. évi augusztus hó 23-án d. e. 10 órakor a zalavármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 óráig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbre érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatokhoz az általános feltételekbe előirt, az engedélyezett költség összeg 5% ának megfelelő bantpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Zala-Egerszeg, 1900. augusztus hó 21-én.

A m. kir. államépítészeti hivatal.

Az ezredéves országos kiállításon állami ezüst éremmel kitüntetve.

A Leszih-féle újból javított és 30-szor kitüntetett Viktoria terményrostákat

ajánlja teljes szabotosság mellett

Leszih Miksa utódai
Szilágyi és Diskant

gépgyára és gazdasági gépraktára

(Leszih-ház) Miskolczon (alapított 1863 évben).

I-ső rendű
kitüntetések.

Munkaképessége naponta 100—300 egész 500 m. mázsáig.

Tisztit zörgés nélkül, nagy és apró magvakat.

Osztályoz súly és nagyság szerint.

Üszög-verővel el van látva.

A Prágai rostaversenyen a legelső és legmagasabb kitüntetést
Victoria terményrostánk nyerte.

RŐFÖS-, VÁSZON- és DIVATÁRU RAKTÁR REISINGER és EISNER AZ „ARANY CSILLAG“-HOZ ZALA-EGERSZEGEN.

Zala-Egerszeg, 1900. augusztus hó.

Üzletmegnyitási jelentés!

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy Zala-Egerszeg, a főtéren (Fenyvesi-féle üzlethelyiség mellett)

REISINGER és EISNER

törvényszékiileg bejegyzet kereskedelmi cég alatt

rőfös-, vászon- és divatáru üzletet

nyitottunk.

Kellő szakképzettség, a melyet ugy e város, mint az ország nagyobb városainak legelőkelőbb üzleteiben szereztünk, s elegendő tőkebefektetés biztosítékot nyujtanak, hogy a n. é. közönség minden igényeinek lelkiismeretesen és pontosan megfelelhessünk. Főelvül tűzvén ki a megbízható jó áru, jutányos ár és szolid pontos kiszolgálást. — Midőn a n. é. közönség kegyes pártfogásáért esedezünk, kiváló tisztelettel

Reisinger és Eisner.

NESTLE Gyermeklisztje

a legjobb alpesi tejet tartalmazza.

A legbecsebb táplálék

gyermek és gyomorhajosok számára.

A legelső orvosi tekintélyektől ajánlva, már 30 éve minden gyermekkorházban alkalmazásban van. Egy doboz gyermekliszt 1 kor. 80 fill.

Gyermeklisztből mutatványdobozok ingyen és Lánveitve. Főraktár: Berlyak F-nél Bécs I. Naglsgasse. Nestle cordonált teje cukorral dobozokent 1 korona, cukor nélkül „Viking“ (Ujdonság) dobozokent 1 korona.

VÁGÓ JÁNOS

ZALA-EGERSZEGEN.
(MEGYEHÁZTÉR.)

KÖNYVNYOMDA,
NYOMTATVÁNYOK

és
KÉSZ ÜZLETI
KÖNYVEK RAKTÁRA,
KÖNYV, PAPIR ÉS
ZENEMŰ KERESKEDÉS.

OLCSÓ ÁRAK,
GYORS ÉS PONTOS
KISZOLGÁLÁS.

SZIVATTYUK

minden neme, házi, mezőgazdasági, építkezési, ipari és egyéb célokra. Legjobb gummi- és kender-tömlők.

Mindenféle csövek.

Schwarzenbergstrasse 6.

Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság
W. GARVENS, Bécs

I. Wallfischgasse Na.

Kapható gép-, vas- és egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezetési üzemekben, kufuróvállalatoknál stb. Kérjenek határozottan Garvens-szivattyukat, illetve Garvens-mérleget.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR

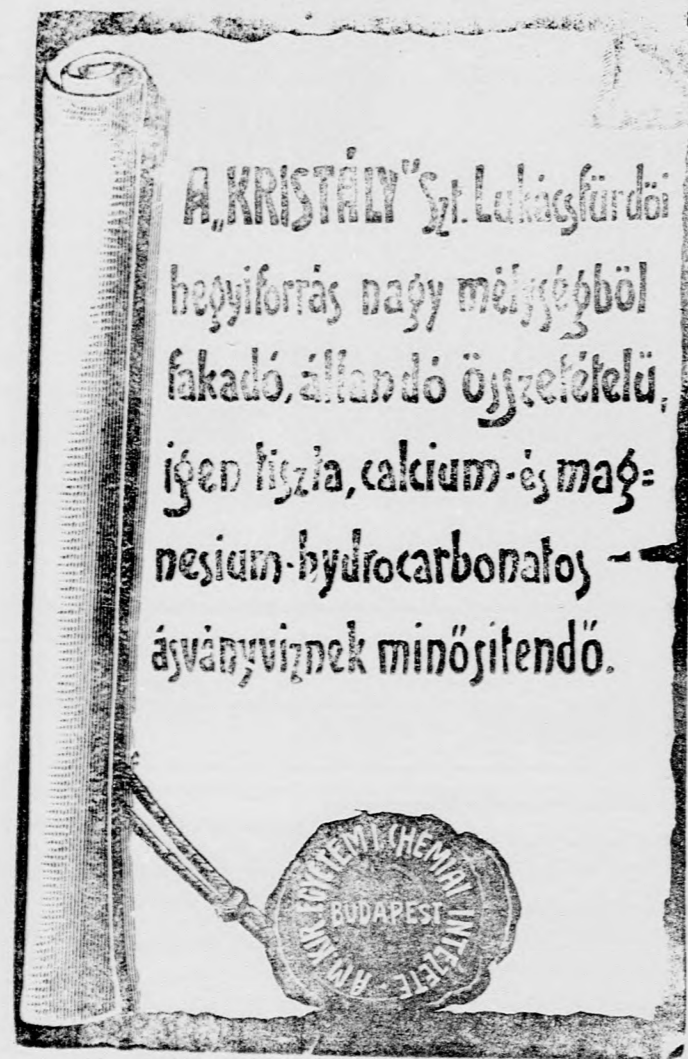
Budapest

Vasöntöde, gép- és rézműgyár.

SPECIAL-GÉPGYÁR SZESZGYÁRAK BERENDEZÉSÉRE,

Elvállalja minden fajta szeszfőző, szeszfinomító és élesztőgyár teljes gépészeti berendezését a legnagyobb méretekig. Átalakít meglévő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készülteket külön-külön is.

TERVEKSEL és KÖLTSÉGVETÉSSEL KÉSZSÉGESEN SZOLGÁLUNK.

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tisztá, kalcium- és magnésium-hydrocarbonatos ásványviznek minősítendő.

Igen praktikus utazásoknál. Nélkülözhetetlen kis használat után.
Orvosrendőrileg megvizsgálva.

(Bizonyítvány Bécs, 1877. július 3)

Kalodont

elismert legjobb
FOGTISZTÍTÓ SZER
kis használat után eltávolítja a szájból folyást hibetetlen nagy számmal képződő és a fogakra lerakódó ártalmas gombákat (fogköveket stb), megerősíti a foghúst és a fogakat a legkésőbb korig jó állapotban és egészségben tartja.

Kiadó bolt lakással.

Sümege, a főutcán, a nagyvendéglővel szemben, a piac legélénkebb helyén egy rég gyakorlatban levő bolthelyiség, az emeleti három szobás lakással és mellék-helyiségekkel együtt bérbeadandó, esetleg az egész ház szabad kézből eladandó.

Bővebb felvilágosítást ad özv. Jandó Ferencné Sümegehen.

Olasz szab. 51582/17. Spanyol szab. 24198. Belga szab. 142447. Portugál szab. 3 096.

Legrégibb gazdasági gépgyár
alapított 1845-ben a

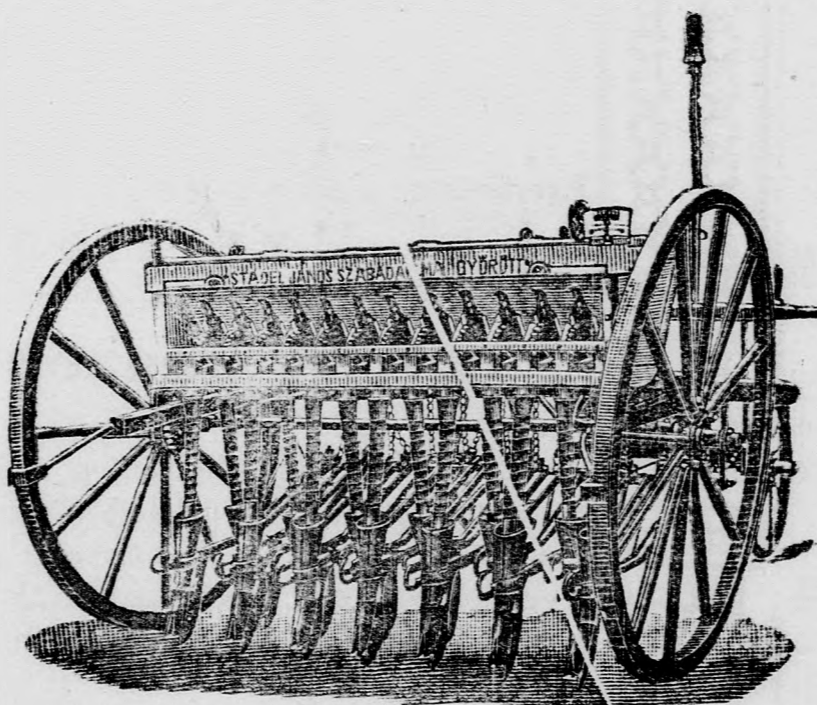
Stádel Károly örökösei

kir. orsz. szabadalmazott
mezőgazdasági gép és eszköz gyára, vas- és fémöntője
Győrött, Városház u. 32-34.

Ajánlja minden rendű gazdasági gépeit és eszközeit, kitűnő konstrukcióban, legjobb anyagból, igen szolid munkával, jutányos árak mellett.

Továbbá a gyár kizárólagos szabadalmát képező találmányait, a minő a
talattyu rendszeres sorbaveetőgépe:

a „Győri Drill”

Győri Drill.

mely Ausztria és Magyarországon szabadalmazva — valóságos reformot képez a sorbaveető gépek között. A — »Győri Drill« a legegyszerűbb és legkönnyebb vetőgép — váltókerekek és láda megdöntő esavar nélkül, minden magot partnak vagy völgynek egyformán vet, a földben kifogastalanul rakja, a veőmagot sohasem zuzza meg, a magmennyeség egy óramutatóval pillanat alatt szabályozható munka közben is. — Egyszerű megtekintés elegendő szemebetűnő előnyeinek felismerésére.

Továbbá ajánlja az összes államokban szabadalmazott

Stádel-Torkos-féle földmérő talyigát,

mely egy gazdaságban sem nélkülözhető — a mérőlánccal szemben összehasonlíthatlan előnyt nyújt biztos, gyors és olcsó munkájával.

A számos kitüntetést és elismerő nyilatkozatokat készséggel mutatja be és magyarázó képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld, valamint minden kérdezősködéskészítéssel válaszol a gyár Győrben, vagy a tulajdonosa

földmérő talyiga.

Stádel János

földbirtokos Zala-Tárnokon

Amerikai szabadalom 718.814. Britt-India szabadalom 2.290.